

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiae & Iuris Canonici Doctoris ||
celeberrimi, ac Ecclesiae Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt X.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

infectum? Hoc ipsum, inquit, rex, quod tibi, qui terrarum orbem fatigas: Sed quia ego pauculis nauibus rem perago, pirata dicor: Tu quia magnis exercitibus vim facis, Imperator diceris. Ità prorsus se res habet: Verum dixisse libera voce rex comprobabat, impunè dimittens. Quid, oro te, Romanos adegit, infectum sibi facere mundum, nisi libido dominandi, & amor habendi? Ea fuit causa Danorum, quæ illis inscriptionē faciebat, vt Cimbri, hoc est, latrones dicerentur.

CAPVT X.

EA Cimbrorum gens annis ante virgineum partum supra quinquaginta, sedibus suis egressa cum vxoribus & paruulis, nouas petere sedes annixa, per Gallias, teste in commentarijs Casare, iter tenuit in Italiam. Profectos autem patria, duxisse per Saxoniam, quæ nunc Westphalia est, & indè transmissa Rheno, in societatem belli, ex Gallijs accepisse Amburones & Tigurinos. Gallici autem scriptores, solita leuitate, Cimbro vocant Brabantinos, aut Flandrenses: & alios alijs, pro suo arbitrio deputant populis. Sed Ptolemæus, Strabo, Tacitus, Plinius, grauissimi testes, submouent Gallorum leuitatem, ostendentes qui fuerint Cimbri, habitantes in Chersoneso duorum marium. Accedit testis alius, omnibus auctoritate incomparabilis C. Casar, qui in commentarijs testatur de Cimbris: Cum enim de Aduaticis Gallorum ciuitate loqueretur, inter alia dicit: Ipsi erant ex Cimbris Teutonisque prognati, qui pertranseuntes Gallias, impedimenta cum inualidis ad arma sub præsidio reliquerunt: Qui, inquit, cum iter in Italiam & prouinciā nostram facerent, his impedimentis, quæ secum agere & portare non poterant, citra Rhenum flumen depositis, custodiam ex suis ac præsidia, sex hominum millia,
vnā

vnà reliquerant : priusquàm tamen Italiã per alpes
attingerent, longo circuitu sub ipsis alpibus transeuntes,
Macedoniã vastauerunt : Ibi Papyrius Romanus con-
sul cum exercitu fusus : Indè verò Aurelius Scaurus con-
sulis alterius legatus, cùm exercitus eius deleteretur, ipse
vix in manus Cimbrorum peruenit : & cùm in conci-
liũ ab his euocatus, deterreret eos, nè Alpes transirent,
Italiã petituri, quòd diceret Romanos vinci non posse,
à Bolo rege feroci iuvene occisus est. Ab eisdem Cimbris,
C. Manlius & Q. Seruilius proconsules, victi praelio, ca-
strisque binis exuti sunt, octoginta millia militum ceci-
derunt, calorum atque lixarum quadraginta millia :
Secundũ populi Romani iussione, Cepionis (cuius te-
meritate clades accepta erat) damnati bona publicata
sunt, primòque post regem Tarquinium, ei Imperium
abrogatum est : Caio Mario (qui nisi illi seculo conti-
gisset, actum fuisset de nomine Romano) propter Cim-
bricum bellum, consulatus per plures annos prorogatus
est : Secundo & tertio consulatu absens creatus est :
Quartum consulatum dissimulanter captans, conse-
quutus est. Cimbri vastatis omnibus circa Rhodanum,
per Pyrenæum sunt saltum in Hispaniã transgressi :
ibique multa populati, à Celtiberis retroacti sunt :
reuersi in Galliam, bellicosos se Teutonis com-
iunxerunt, prius tamen vastata Hetruria, cùm Ro-
mani interim transmarinis impliciti bellis, matrem Ita-
liã defendere ab Cimbris nequiverunt. Hanc autem
Cimbrorum expeditionem, nec Cimber quidem glorio-
sius efferret, quàm est à Cor. Tacito cõmemorata : Sex-
centesium, inquit, & quadagesimum annum vrbs
nostra agebat, cùm primũ Cimbrorum audita sunt ar-
ma, Cæcilio Metello ac Papyrio Carbone consulibus. Ex
quo,

quo, si ad alterum Imperatoris Traiani consulatum com-
putemus, ducenti ferme & decem anni colliguntur :
Tandem Germania vincitur : medio tam longi ævi spatio
multa inuicem damna : non Samnis, non Pœni, non Hi-
spania, Galliæve, ne Parthi quidem sæpius admonere :
quippe regno Arsacis acrior est Germania libertas. Quid
enim aliud nobis, quam eadem Crassi, & ipse Ventidio vi-
ctus Pacorus, nobis Oriens obiecit ? At Germani, Car-
bone & Cassio, & Scauro Aurelio, & Seruilio Scipione,
M. quoque Manlio fufis, vel captis, quinq; simul consu-
lares exercitus populi Romani abstulerunt. Sed huius
tam indomita virtutis hic tum erat exitus, vt cum diui-
sis copijs Teutones cum Amburonibus ex Gallijs, Cimbri
verò seorsum per Vindelicos, alpes penetrarint in Ita-
liam, Teutones victi sub alpibus ad aquas Sestias à Ma-
rio, Cimbri verò, cum postulas à Romanis sedes non
acciperent, apud Athesim pugnantes, duorum consulum
iunctis copijs, Romanæ virtuti concesserunt : quam vi-
ctoriam, etsi Mario magis inscribendam Romani puta-
uerunt, virtute tamen militum Catuli consulis rem
actam, alij scriptores non silent. Non tamen ad interne-
cionem tum celsam gentem crediderim, etsi multa sint
millia interempta. Strabo quoque testis accedit, qui, vt
suprà meminimus, sub Augusto pacem petentes testatur
impetrasse. Postea verò, quia Romanis ab ea gente pax
fuit, nemo gentis facit vllam mentionem : nec inter no-
stros Cimbros inuentus est, qui literis mandaret rerum
successiones, in magna veterum, quod ad literas per-
tinet, inopia : malebant enim fortiter facere, quam
aut doctè loqui, aut eruditè scribere ad memoriam po-
sterorum.